

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., za pol leta 2 K. in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto same 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnistvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki "Katoliškega tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v.

UREDNIŠTVO: Koroška cesta štev. 5.

Rakepisi se ne vračajo. Neznankovana pisma se ne sprejemajo.

UPRAVNIŠTVO: Koroška cesta štev. 5.

Vspremo naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitraste za enkrat 15 v., za dvakrat 25 v., za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do sreda opoldne. — Nezaprtje reklamacije so poštine proste.

Stev. 13.

V Mariboru, dne 30. marca 1905.

Tečaj XXXIX.

Volitev v okrajni zastop ptujski pred c. kr. upravnim sodiščem.

Lanskega leta vršile so se volitve za okrajni zastop ptujski. Stranka ptujskih meščanov ali Ornigova stranka, združena z nekaterimi nemškimi grajščaki in slovenskimi kmetskimi odpadniki porabila je vsako sredstvo, da bi slovensko kmetsko večino iz okrajnega zastopa vrgla, na nje mesto pa posadila Orniga, ptujske meščane in razne grajščake. Ta stranka je prva v volilnem boju rabila sredstva, katera so bila do tistih dob pri nas neveljavna. O tem pa bode prilika še govoriti.

Danes hočemo naglašati le to dejstvo, da je c. kr. okrajno glavarstvo v Ptiju in c. kr. namestništvo v Gradcu imenovano stranko proti Slovencem povsod in najkrepkeje podpiralo, da pa so se slovenskim strankam delale vse le mogoče ovire, da teh pritožb niso mrali uslušati niti v Ptiju, niti v Gradcu! Sramota bi bila, če bi bili slovenski možje krivice mirno prenašali, ako bi se ne bili v bran postavili za pravico! Priti je moralo do pritožb in prišlo je! Kar se ne da v Ptiju in v Gradcu doseči, poskusiti se mora pri najvišjih instancah Avstrije, na Dunaju! In tako so se tudi zaradi volitve v okrajni zastop ptujski že lani vložile razne pritožbe na c. kr. upravno sodišče na Dunaju.

Leto dni je minolo, predno je prišlo do razprave na Dunaju. Minoli petek, dne 24. marca t. l. razpravljal je to najvišje sodišče v šesterih pritožbah, katere je osebno zastopal dr. Franc Jurtela, odvetnik v Ptiju, deloma kot volilec pritožitelj, deloma kot pooblaščenec drugih pritožiteljev. Upravno sodišče je ustreglo petim pritožbam, le eno je zavrnilo. Po dolgem boju se je pokazalo, da se je Slovencem delala krivica, ne pa Nemcem in nemčurjem, kakor so prej razni sleparji v enomer trdili! Razsodba c. kr. upravnega sodišča je spodnesla celi volitvi lanskega leta pravni temelj! Glasom te razsodbe se 15 %, oziroma 12 1/2 % popust pri pravem davku ne sme odračuniti ali odtegniti nikomur, kadar se določa volilna pravica za volitev v okrajni zastop.

Vsled te razsodbe c. kr. upravnega sodišča dobilo bode zopet veliko število kmetskih posestnikov volilno pravico v skupini velikega posestva nazaj! To velja za okraj ptujski, to velja za vse druge okraje na Štajerskem! Dve leti in več trajala je borba, stala je mnogo dela in truda, povzročila je stroške! Hvala Bogu, da se je dosegel saj ta uspeh! Slovenski posestniki! Ne pozabite nikoli, kdo vas je hotel ob to volilno pravico spraviti, kdo se je potegoval za vas, in kdo je delal proti vam! To ohranite dobro v spominu!

LISTEK.

Na lovnu.

P. D.

(Dalje.)

A nič ni hotelo biti. Naj si je Šmitek še toliko napenjal oči in ušesa, naj je še s tako potrežljivostjo napenjal in spuščal petelina, veverice ni bilo.

Šmitka se je poprijela slaba volja.

"Ej, šmentani Andrej! On tudi misli, da se mora še bahati z divjačino! Čemu to? Kjer ni nič, ni nič, in pri tem nobena laž ne pomaga! Na izbiro, je rekel! A, radoveden sem, kaj naj izbiram! Ko doslej še nisem imel nobene stvari pred očmi!"

Bum!

Šmitka je poskočil.

"Je že moja! Je že moja!" kričal je zada Janez in skakal sem ter tja s kadečo se puško. "Je že moja!"

"Kaj je, kaj?" sopihala sta onadva.

"Veverica! Lovci sem!" zadere se Janez. "Gospod Šmitek, za Boga, jaz nimam več strela! Ušla nam bo! Gospod Grčar, kje ste?"

"Saj nič ne vidim!"

"Kje jo imate?" vpil je poštar.

"Gori držite puške, da ne bo nesreča!
Ali ne vidite? Zdaj je pri miru!"

Poštar je ustrelil.

"Zdaj pade! Zdaj pade!"

Ali veverica je samo prožno skočila na drugo smreko in stekla v vrh.

"Moj Bog, kako streljate!" javkal je Janez in razburjen basal puško.

"Jaz nič ne vidim!" zakričal je Šmitek še enkrat.

"Zdaj le!"

Pri teh besedah je Janez z nova pomeril. Glasno je zagrmel strel po gozdu, in vmes se je razlegal divji krik Janezov. Od veje do veje se je torkljalo vitko telo veveričino.

Srečni lovec je priskočil in treščil živalico ob deblo. Potem pa jo je vzdignil za košati rep.

"Samec!" vpil je, kazoc okrvavljeni telces Šmitku. "Samec! Ta nam ne bo delal več preglavice!"

"Kako je padla!"

"V sreči ste jo zadeli!"

"Pa kako ste jo zapazili?"

"Jaz grem za vama, kar zapazim, da se majte veja. Gledam, gledam in vidim, kako obira veverica žir. Ej, si mislim, ti boš moja!"

"Prav ste mislili! Kako je težka!"

Novi lovski zakon.

Govor deželnega poslanca dr. Jurija Hrašovega o priliki razprave o novem lovskem zakonu v Štajerskem deželnom zboru.

(Konec.)

V § 66 se imenujejo živali, katere sме lovski upravičenec, od njega za varstvo lova nastavljeni osebe ali z njegovim pismenim dovoljenjem tudi drugi ljudje vloviti ali ustreliti in sebi prilastiti, kakor lisica, kuna, dihur, podlasica, veverica, vidra, kragulj, skobec, velika uharica, kavka, črna vrana, sraka, krokar in druge. Mi predlagamo, da se uvrsti med te živali tudi še kos, kadar se nahaja v vinogradih.

§ 74 določuje, da sме vsakdo divjačino iz svoje zemlje sam ali po drugih osebah odganjati na primeren način bodi si s klopotci, strašili, nočnimi ognji ali na drug način, v vinogradih, tudi s praznimi (strašilnimi) streli v času od 1. kimovca (septembra) do 31. vinočka (oktobra).

Nam se ta doba od 1. kimovca do 31. vinočka vendar zdi prekratka, če se pomisli, da v vinogradih posebno zajec skoraj skozi celo leto škodo dela. Ni tedaj prav, da bi se smela divjačina iz vinograda s praznimi streli samo v tem času odganjati.

Predlagali bodoemo, da se ta določba časa izpusti in dovoli, da se seme sploh divjačina v vinogradih odganjati s praznimi (strašilnimi) streli, tedaj skozi celo leto.

"Stara žival!"

"To je dobro, da sem še imel patroni!
Sicer bi bila ušla!"

Polagoma jih je nehala razburjenost. Šmitem se je nehal tresti in poštar je zopet zadobil mirni svoj glas. Janez pa se je moral vvesti, tako ga je prevzel ta prvi uspeh.

"No, da le prazni nismo!" meni Janez zadovoljno.

"Hvala Bogu, nekaj imamo!"

"Hoj!"

Gospod Čuš kliče! "Hoj!" odzove se Janez. V kratkem prilomasti učitelj in zavpije že od daleč.

"Kaj imate?"

"Veverico imamo!"

"Pa streljate, kakor na medveda! Mislim sem, kdo ve, kaj bo!"

"Da je le nekaj!"

"No seveda, boljše nekaj kot nič. Ampak štiri strele na veverico, to je preveč! Kdo jo pa je?"

"Jaz. Koliko ste pa vi prinesli, gospod Čuš?" meni Janez pikro.

"Ničesar. Nisem streljal!"

"No torej!"

(Dalje.)

Še nekaj moram omeniti glede te določbe (§ 66). Kaj se naj zgodi v slučaju, ako lovski upravičenec takega dovoljenja ne da? Lovski upravičenec s m e dati dovoljenje, a prepuščeno je le njegovi prosti volji, ga li hoče dati. Kaj pa, ako ga ne da in to v slučajih, ko naredijo dolične živali posestnikom res veliko škodo, kakor vrane, srake itd. v koruzi, posebno kadar se ta nahaja blizu gozda, ali v vinogradih? Po tem paragrafu ne bi imel posestnik nobene druge instance in bi se moral ukloniti tej prepovedi. Mi zahtevamo, da bi se naj še dodal ta-le stavek:

"Ako se lovski upravičenec brez temeljitega vzroka brani, sme politična oblast prve instance (okrajno glavarstvo) to dovoljenje dati."

Konečno imamo še pri § 69 spreminjačevalni predlog. Sedaj se glasi ta paragraf tako:

"Pse, ki oddaljeni od hiš in čred lovijo, in mačke, ki se klatijo po poljih ali gozdih, sme lovski upravičenec ali njegovi loveci usmrtni!"

Na ta način bi se smela mačka že blizu hiše ustreliti, kadar je prav blizu hiše polje ali gozd.

Mi tedaj predlagamo, da se smejo le ubiti one mačke, ki se najmanje 500 korakov od poslopij oddaljene dobijo na polju ali v gozdu.

To so tedaj naše zahteve. Mi prosimo visoko zbornico, da jih naj sprejme. Za lovcem so le malenkosti, a važni za posestnika. Koristi kmečkih posestnikov moram v prvi vrsti varovati; mislim, da jim tudi pametni loveci in lovski prijatelji ne morejo nasprotovati. S temi besedami končam.

Rusko-japonska vojska.

Na suhem.

Sedaj že Japonci sami priznavajo, da ruske izgube v bitki pri Mukdenu niso bile tako velike, kakor se je pisalo po njihovih časopisih. Zalog, streliva in živeža skoro nič ni padlo Japoncem v roke, vse so skoro Rusi odpeljali, kar pa ni bilo mogoče odpeljati, so pa uničili. Dne 9. t. m. zvečer ob 9. uri je bilo izданo povelje za umikanje in drugi dan ob 6 uri zjutraj je bilo vse že odpeljano. V tem času je bilo odpeljanih iz Mukdenu 1900 vagonov. Vlaki, ki so imeli po 50 do 60 vagonov, so se peljali v predsednih po 8 minut. Bilo je to velikansko delo za železnične uslužbence, kajti vlaki so se morali peljati brez luči in niso smeli dajati znamenja s piskanjem. Medtem se je pa 7 vrst od Mukdena vršila bitka, v kateri so odbijali Rusi Japonce, da niso mogli do železnice.

Kar se je tiste dni pisalo o russkih izgubah, to že presega vse meje. Gotovi vojni poročevalci menda res misijo, da sestoji čitajoče občinstvo samo iz tepev in butcev, ki nimajo niti peščice razsodnosti. Ti ljudje so si upali n. pr. z vso resnostjo zatrjevati, da znašajo ruske izgube v celiem 300.000 mož in da so Japonci uplenili 2200 topov. Vsakdo pa ve, če je količkaj pazno zasledoval dogodek, da je vsa russka armada štela komaj 300.000 mož in da so Rusi v celiem imeli jedva okoli 1200 topov. Ako bi bile torej gori navedene izmišljene resnične, bi ne bilo v Mandžuriji niti enega Rusa več in Japonci bi bili uplenili polovico več topov, kakor so jih Rusi sploh imeli!

Umikanje russke armade se vrši še vedno v lepem redu. Japonci ne pritiskajo hudo za njimi, ker Rusi uničijo za seboj železnico, vse ceste in mostove. Kje se bodo Rusi postavili zopet Japoncem nasproti, seveda nihče ne ve. Nekateri pravijo, da bo novi poveljnik Linevič postopal po starji russki navadi, da bo vse opustošil in uničil za seboj in se umikajoč zvabil Japonce v nerodovitne severne kraje Mandžurije, kjer jih bo napadel. Dragi zopet pravijo, da se bo vstavljal pri reki Sungari, kjer ima močne postojanke. Reka Sungari teče okoli 160 klm južno od Harbina proti severozahodu, se obrne na kitajski meji proti severo-vzhodu in teče mimo Harbina. Desni breg, kjer bi stali Rusi, je višji kakor levi.

Da je bilo japonsko zasledovanje jako slabo, kaže dejstvo, da se Rusi hočejo zopet ustaviti 150 klm severno od Mukdена. General Linevič pa se najbrže tukaj ne bo spustil v bitko, ker ta kraj ni posebno sposoben za bojevanje. Te postojanke, Nančenci, Svanmjavci in Sipingaj leže na vznožju gorovja, ki se vleče zabodno proti mongolski meji. Tukaj hoče Linevič samo zadrževati sovražnika, dokler se čete popolnoma ne uredirijo in odpocijo ter zavzemajo nove postojanke pri reki Sungari.

Pariški listi trdijo, da so ruske utrdbе ob reki Sungari doslej najmočnejše ruske utrdbе. Za obrambo teh postojank je treba baje 250.000 mož, ki so menda že zbrani ondi. Tja prihajajo tudi vojaki iz Harbina in ojačanja iz Rusije. V postojankah so že prej stali težki topovi.

Iz bojišča se poroča: dne 27. t. m.: Po močnih zadnjih stražah krita, zaseda armada nove utrjene postojanke. Danes zjutraj je jezdil poveljnik armade mimo čet ter posebno pozdravil ostanke strelskega polka, ki si je z bajonetom napravil pot skozi sklenjeni obroč mnogo številnejših japonskih čet. Le 126 mož tega polka se je vrnilo s svojo zastavo. Položaj čet je dober. — Poveljnik tretje mandžurijske armade, general Kaulbars, je imenovan za poveljnika druge armade. Poveljnikom tretje armade je imenovan general Bacanov. Poveljnik prve armade je general Kuropatkin.

Na morju.

Drugo tihomorsko brodovje pod admiralom Roždestvenskim je že odpljulo dne 16. t. m. od Madagaskarja. Roždestvenski je rekel, da se pelje nasproti tretjemu brodovju, ki je plulo 24. t. m. skozi Sueški kanal in dospe potem takem proti koncu marca v bližino Madagaskarja. Po združitvi s tem brodovjem se bo pa napotilo celo brodovje proti Japonski, tako se sumi. Japonske bojne ladije se že prikažejo pri Vzhodnoindijskih otokih. Bržkone hočejo zastaviti pot ruskemu brodovju skozi morske ožine med temi otoki.

Vladivostok.

Iz Vladivostoka došli potniki poročajo, da vlada v celiem trdnjavskem okrožju živahnja delavnost. Nove in stare utrdbе vedno ojačujejo. Oboroženje je silno močno in število topov od obleganja Port Arturja pomnoženo najmanj dvakrat. Najtežji topovi iz trdnjav evropske Rusije se nahajajo sedaj v Vladivostoku. Tudi posadka se pomnožuje neprehnomoma ter sedaj šteje vsaj 40.000 mož. Vsak dan pride preko Herbovska po železnici okrog 1000 mož svežih čet. Zunaj luke križa iz 11 ladij obstoječe japonsko brodovje. Šestdeset milj južno od trdnjave se je baje, kakor poročajo korejski ogleduh, izkrcaja japonska armada, močna tri divizije. O prodiranju teh čet pa dosedaj ni nobenega poročila. Častniki posadke so prepričani, da pred pozno pomladjo ni pričakovati resnega japonskega napada na Vladivostok. Železniško zvezo Vladivostok-Harbin ojstro stražijo močni ruski oddelki. Prevoz podmorskih čolnov iz Rusije še ni končan. V trdnjavi je sedaj baje 6 do 8 takih ladje pripravljenih. Izvzemši "Gromoboja" so sedaj vse ladje russkega brodovja v Vladivostoku sposobne za plovbo in boj.

Dva govora poslanca Žičkarja.

Obravnavo o vodnih stavbah na Štajerskem se je vršila v deželnem zboru dne 9. januarja 1905. Razprave so se vdeleževali slovenski poslanci Žičkar, dr. Ploj in dr. Jurtela. Govor poslanca J. Žičkarja:

Visoka zbornica! Tudi pri tej priložnosti si dovoljujem spregovoriti nekoliko besed o potrebnih popravah nekaterih potokov in rek v sevniškem, brežiškem in kozjanskem okraju. Iz prejšnjih razprav je že znano, da se tu gre za potoke Sevnica, Gabernica, Močnik in Sromlica; potem za Sotlo in Savo. Želeti bi bilo, da nam da zastopnik dežel-

nega odbora zagotovilo, da se začnejo leta 1905. izdelovati potrebni načrti glede poprej omenjenih štirih potokov. Kar zadeva uravnavo Sotle, se utegne, kakor je naznanil gospod cesarski namestnik, vendar doseči sporazumljene med našo državno polovico in hrvatsko vlado. Radi tega, ker je pri uravnavi mejne reke med Štajersko in Hrvatsko prizadetih toliko činiteljev, da se mora računati z zastopniki cesarske namestnije, deželnega odbora, ministerstva za notranje zadeve, poljedeljskega ministerstva, potem z zastopniki hrvatske vlade; baš za tega voljo se zavlačujejo tako dolgo priprave za uravnavo Sotle.

Pred vsem je pa potrebno, da se radi nevarnosti, katera preti vasi Gregovce, ležeči ob Sotli, vendar nekaj stori v njeno varstvo. Kolikor mi je znano, so obljudili: ministerstvo, deželni odbor in hrvatska vlada, da se priredi skupni komisijski ogled v tej stvari; samo naša namestnija ima še imenovati zastopnika za ta ogled. Celo gotovo je, kakor sem že večkrat omenjal, da bo zginila vas Gregovce raz obličja zemlje, če se v najkrajšem času kaj zdatnega ne ukrene v njeno obrambo.

Posestniki ob Sotli so vsled zadnjih povodenj zopet trpeli velikansko in občutljivo škodo in sicer deloma radi tega, ker je voda pokošeno travo oblatila ali pa odnesla, deloma pa, ker je mnogo poljskih pridelkov, kakor krompir itd. segnilo. Že radi tega je nujna sila, da se vendar enkrat začnejo potrebne priprave za uravnavo.

Slednjič bi še rad podpiral prošnjo, katero je nedavno predložil deželnemu odboru okrajski odbor sevniški. Gre se za varnostne stavbe ob Savi v sevniškem okraju. 90 odstotkov vseh stroškov je obljudila prevzeti država, gre se toraj samo še za pokritje deset odstotkov vseh stroškov. Tu bi bilo pa vendar umestno in pravično, da dežela, katera za te varnostne stavbe še ni prav nič plačala, ta ostane z 10 odstotki vseh stroškov prevzame. Pričakujem torej, da bo deželni odbor našel pot, da pomaga s podporo sevniškemu okraju, da se zadržuje nadaljno trganje savskega obrežja pri Sevnici. V tem smislu prosim, naj se blagohotno reši prošnja okrajnega odbora in doličnih prizadetih posestnikov. (Deželni odbornik Stallner je na to odgovoril, da se bodo od strani deželnega odbora začele delati preiskave glede znanih štirih potokov v savskem obvodju. Do zdaj ni bilo to mogoče zbog pomanjkanja strovnjakov pri deželnem stavbinskem uradu. Kar zadeva prošnjo sevniškega okrajnega odbora, da se napravijo ob Savi obrambene stavbe, obeta zastopnik deželnega odbora, da bo deželni odbor glede na to, da je tamošnje prebivalstvo izvanredno ubogo, dovolil primerno svoto za izvršitev teh stavb, ker je vlada že itak odločila, da hoče 90 odstotkov vseh stroškov prevzeti na državni račun.)

V seji deželnega zobra 10. jan. 1905 se je obravnavalo o prispevkih za ljudske šole. Do zdaj so dobivale šolske sestre v Algersdorfu pri Gradeu 2000 K in one v Mariboru 400 K letne podpore iz deželne blagajnice. Letos je pa socijalno demokraški poslanec Resel predlagal, naj se ta podpora črta in se naj 2000 K daruje kot podpora za šolske vrtece, 400 K pa graškemu društvu "Schülerhort". Temu predlogu se je uprl poslanec Žičkar z naslednimi besedami: "Visoka zbornica! Predlogu, ki ga je stavil gospod predgovornik (Resel), moram odločno ugovarjati. Od te strani se vedno ponavlja trditev, da šole, katere vodi cerkev, delujejo na to, da se ljudstvo poneumni.

No, ta trditev je pač popolnoma napacna. Vsakdo, ki pozna zgodovino, ve, da je cerkev od svoje ustanovitve sem bila prijateljica šole in da je globoko noter v 17. stoletje samo le cerkev šole ustanavljala in vodila.

Pristaviti še hocem, da šole, katere vodijo šolske sestre, nadzorujejo nadzorniki, ki

so postavljeni od države; da se morajo te šole držati učnega načrta, ki je predpisani od države.

Ni torej nijednega razloga, zakaj bi se ta podpora za sestrni šoli v Algersdorfu in Mariboru, ki se je že več let sem dovoljevala, letos prečrta.

Predlog za podporo so potem še zagovarjali poslanci Hagenhofer, deželni odbornik dr. Link in poročevalec Fürst. Glasovalo se je o Reselnovem predlogu po imenih. 45 poslancev se je izreklo proti Reselu, pet poslancev (Daniel, Einspinner, Resel, dr. Schacherl in Sutter) za. Podpora se je torej dovolila,

Politični ogled.

Med štajerskimi nemškimi kmeti sta dve stranki, ena pripada h krščanski ljudski stranki, druga pa k bauernbindlerjem. Bauernbindlerji so, kratko rečeno, med Nemci to, kar so nemškutarji in štajercijanci med slovenskimi kmeti. Kadar krščanska ljudska stranka ne postavi pri volitvah kmeta za kandidata, takrat kričijo: kmet naj kmeta voli! Sami pa seveda ravnajo celo drugače. Zdaj je izpraznjeno mesto državnozborskega poslanca v gornještajerskih kmetskih občinah. Ljučska stranka je postavila za kandidata kmeta Schweigerja, Bauernbindlerji pa sedaj naenkrat s kmetom niso bili zadovoljni, pozabili so na svoje geslo: kmet naj kmeta voli, in kandidatom so postavili barona Rokitanskega. Med obema kandidatoma je sedaj huda agitacijska borba. Poročali bomo, kdo bo zmagal.

Avtomobil in kmet. Na Dunaju so se posvetovali zaradi nove postave za avtomobile. Predsednik posvetovalnega odbora je bil slovenski liberalni poslanec dr. Ferjančič. Pozvali so se k posvetovanju samo častniki, kapitalisti in tovarnarji, a nobeden zastopnik kmetov. Nihče pa pod brezobzirnostjo avtomobilistov ne trpi toliko kakor kmet, ki bo brez moči proti njihovi drznohitri vožnji tudi po postavi, ki se namerava predlagati. Dokler še bodo ljudje vozili s konji, voli in kravami, mora zahtevati kmet, da si avtomobilisti zdajo svoje ceste, kakor imajo železnice svoj tir. Tam lahko divljajo kakor hočejo in se ubijajo in prevažajo, kakor jim ljubo.

Moravski in češki kmetje pridelujejo mnogo pese, ki služi za pridobivanje sladkorja. Da bi tovarnarji pri nakupovanju pese med seboj ne tekmovali, razdelili so si ozemlje, kjer se prideluje pesa, v okraje (rajone), kjer sme kupovati peso samo eden tovarnar. A ne dovolj, da so tako izključili vsako tekmovanje, ampak združili so se tudi v ta namen, da so pritiskali cene. Reparji, kakor se kmetje, ki pridelujejo pesa, sami imenujejo, so bili tovarnarjem izročeni na milost in nemilost, zato so začeli zahtevati vladne pomoči. Vlada naj prepove pod kaznijo, da bi se smeli tovarnarji združevati v namen, da pritiskajo cene. Vlada je ubogala in predložila državnemu zboru tozadevno zakonsko osnovo, da jo sprejme. Dne 26. marca se je o tem razpravljalo. Tovarnarji delajo z vsemi silami, da bi se osnova ne sprejela. Zato se je posvetovanje o tej stvari odložilo do 3. aprila in se bodo med tem časom vršila pogajanja med kmetskimi zastopniki in tovarnarji.

Nemška kmetska stranka na Češkem čudovito hitro raste. Na njen program sta izvoljena samo dva poslanca, a sedaj pristopajo vedno novi poslanci iz drugih strank h kmetski stranki. Naši nemškutarji vedno kričijo, da naj kmet kmeta voli, in mislijo, da s tem varujejo kmetske koristi, a Nemci sami so pametnejši ter si volijo može iz različnih stanov, samo da morajo prizegati na kmetski program.

Nemška kmetska stranka na Češkem razglaša, da bo tudi ona varovala nemško narodnost. Ker nemška narodnost v Avstriji ni v nevarnosti, so to le prazne besede. Tudi Nemcem na Češkem je več za narodne pravice nego za kmetski stan!

Nove utrbe v Pulju. Izkušnje v boju pri Port Arturju hoče uporabiti vojaška uprava pri utrjevanju Pulja. Mornariška uprava hoče zavarovati v pristanišču usidrane vojne ladje tako, da ne bo mogoče zapreti vojnim ladjam izhode iz pristanišča. Zato so potrebne večje zgradbe, da bo vojno brodovje v popolni varnosti v vojnem pristanišču. Obenem so pa tudi potrebne utrbe ob vhodu v pristanišče, da bo sovražniku onemogočeno zapreti vhod z brandlerji. Pred 800 metrov širokim vhodom v vojno pristanišče leže Brionski otoki. Na zahodu jih loči od celine pristaniški basen, na severovzhodu pa fazansi prekop, ki je puljsko vnanje pristanišče in ga varujejo mnogo brojne dobro oborožene utrbe. Da bo pa vhod v vojno pristanišče v slučaju vojske popolnoma zavarovan, bodo zožili Fazansi prekop na 400 metrov. V ta namen bodo zgradili dva nasipa. Prvi nasip bodo zgrajen od utrbe Marije Lujize proti sredi prekopa in drugi od otoka Vel. Brionija mimo Perodskih utrb proti sredi prekopa. Med obema nasipoma bodo prostora le 400 metrov in mogočne utrbe bodo zabranjvale vsak sovražnikov poizkus, zapreti vhod v puljsko vojno pristanišče. Nasipa bosta široka 60 metrov in ob pričetku in na koncu 90 metrov. Zvezati ju nameravajo z mostom na vrtilo. Poleg teh zgradb pa nameravajo prekopati zemsko ožino pri takozvanih Maksovih lopah, da bo še en izhod iz vojnega pristanišča. Drugi prekop bo zadostno zavarovan po utrdbah Stuja in Bourguignon. Po dovršenih zgradbah bo imelo vojno brodovje v Pulju na razpolago tri izhode in ne bo mogoče brodovja tako zamašiti v pristanišču, kakor je bilo rusko v Port Arturju.

Dopisi.

Iz Slovenjgradca. (Nemška nestrpnost.) Dne 18. srečana je vposlalo vodstvo „Narodnega doma“ v Slovenjgradcu mestnemu občinskemu uradu v Slovenjgradcu kot stavbeni oblasti v slovenskem jeziku se stavljeno prošnjo za dovoljenje stavbenih sprememb pri poslopju „Narodnega doma“ hiš. št. 6 v Slovenjgradcu. To stavbeno prošnjo je vrnil mestni občinski urad z dopisom z dne 5. sušca t. l. št. 189 z ukazom, isti nemški prevod pridjeti, oziroma prošnjo v nemškem jeziku vložiti. Proti temu odloku je vložil znani narodnjak gosp. Jak. Vrečko v imenu „Narodnega doma“ dne 11. sušca t. l. pri ces. kr. okrajnem glavarstvu Slovenjgradec obširno pismeno pritožbo zaradi zavrnitve slovenske stavbene prošnje.

Dne 18. sušca t. l. smo prejeli od c. kr. okraj. glav. Slovenjgradec pod št. 5322 sledečo rešitev:

„Ces. kr. okrajno glavarstvo ugodi pritožbi in razsodi, da je mestni občinski urad slovenjegradske dolžan, v slovenskem jeziku se stavljeno prošnjo sprejeti, o isti poslovati in isto rešiti, ker se ima slovenski jezik v okolišu mestne občine Slovenjgradec kot v deželi navadni jezik smatrati in ker so oblasti in tudi občinski uradi v smislu člena 19 odst. 2. zakona z dne 21. grudna 1867 drž. zak. št. 142 glasom državnega temeljnega zakona dolžni, vloge strank v jeziku, v dotednici deželi ali kraju dežele navadnem, sprejemati. K temu se priponni, da imajo avtonomne oblasti in uradi sicer pravico, gotovi jezik kot njihov službeni jezik določevati, vendar jim ne pristoja pravica, tudi od tretje osebe zahtevati, posluževati se v prometu z njimi izključno tega jezika. Da se mora slovenski jezik v političnem okraju Slovenjgradec kot v deželi navadni jezik smatrati, razvidno je iz zadnjega ljudskega štetja. Iz podatkov je posneti, da se je med 44.011 prebivalci 37.398 slovenskemu občevalnemu jeziku pripoznalo in se isti v prometu tega jezika poslužujejo. Tudi je iz teh podatkov zadnjega ljudskega štetja razvidno, da se je v mestni občini Slovenjgradec sami med 1163 prebivalci 314 slovenskemu občevalnemu jeziku pripoznalo in da se isti v prometu tega jezika poslužujejo. Proti temu odloku je dovoljeno v

smislu § 1 drž. zak. št. 101 v teku 14 dneh, računši z dnevom po dnevu dostave, pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Slovenjgradcu vložiti priziv na c. kr. namestništvo v Gradec. C. kr. okrajno glavarstvo, dne 18. sušca 1905. C. kr. okrajni glavar Čapek, m. p.“.

S tem so toraj mestni očetje v Slovenjgradcu zopet dobili dolg nos. Slovenski kmetje, zapomnите si dobro, da so nemški mestni očetje s tem jasno pokazali, kako sovražijo vse, kar je slovenskega.

Z Uršelske gore. (Pust brez krapo v.) Kakor veste, g. urednik, stanjem na visoki gori in samotarim. Ker sem rodom Korosec, si kuham tudi koroške jedi, večinoma repno župo, iglice in knole. Za pustni torek pa sem si mislil krapov speči; pa, g. urednik, še videl jih nisem. Nesreča, kaj ne? Ko sem še služil za pastirja, so nam gospodinja na pust spekli cele gare krapov; bili so skoraj tako veliki ko moj nedeljski klobuk. Od takrat vem, da je za krape treba moke in medenc. Navadno vse reči kupujem v Kotljah, gortam na Koroškem; letos pa sem šel v pondeljek pred pustom za krape kupovat potrebnih rečij v Slovenjgradec, doltje na Štajersko, ker so tam medence za par krajcarjev bolj po ceni. Pa, g. urednik, kaj se mi je zgodilo? Nosim celo leto coklje in od spodaj „žoke“, po zimi volnate žoke. Ko sem šel skozi Žabjigrac, sem dvakrat coklje v blatu zgubil, in s špago sem si jih moral privezati na noge. V Slovenjgradcu sem se po navadi oglasil v „Narodnem domu“. Tam sem zvedel, da bo na pustni dan huda vojska: bili se bodo v Slov. Gradcu Rusi in Japonci. Smencano, sem si mislil, to bi pa rad videl. Nisem vojak, ker so mi rekli, da imam „pretout“ vrat, in zato sem bil silno želen, videti enkrat vojsko. Pa, g. urednik, kaj sem videl drugi dan? Otroci, fantalini in eiganice, in bogve kaj še, vse se je mešalo, kakor če so na kakem sejmu komedijantje. Tudi naširanega osla so imeli v svoji sredini; tovaršija mu je morala biti kaj po godi, ker se je vedno ponosno oziral krog sebe in prikimaval. Pa mene je začelo sram biti, da sem zavoljo take neumnosti stal čez noč v mestu in poleg tega še pozabil kupiti moke in medenc in da tako nisem jedel krapov. Na tistem jo pobrišem v Staritrg k svojemu dobremu prijatelju, Španzelovemu Lovrencu. Ta je bil prej gortam na gori, zdaj pa je bogat oštir v Starem trgu. Hotel sem ž njim pomarnovati in mu potožiti, kako sem prišel ob krapo. Pa nova nesreča. Ko vprašam po Lovrencu, mi reče njegova gospa čisto hladno in resnobno: „Naš birt je v mestu; danes je vendar vse v Slovenjgradcu, ker tam pusta obhajajo.“ — „A, štak“, sem rekel, „šeta reč je tam v mestu; pustov god obhajajo“, sem rekel; „pri mojem godu pride žvahta skupaj“, sem si na tistem mislil; o srečen pust, ki imaš toljko žvahte“, sem dalje mislil. Zdaj pa, g. urednik, z Bogom!

Plešivski samotar.

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Nemški napis.) Naš klobučar Postružnik še noče izprevideti, da bi v njegovih klobukih pač tudi slovenski jezik dobro služil, mesto nemških napisov „Postružnik St. Georgen a/d Stainz“. Zakaj pač naši obrtniki ne izprevidijo, da bi bilo primerno tudi slovenski jezik spoštovati in rabiti pri naznanilih in reklami, če na Slovenskem svojo blago prodajajo, kakor naš klobučar. Tudi v Sovjaku je neki mizarški mojster Pfeifer, kateri misli, da mora tudi z nemškim napisom poleg slovenskega kazati, da zna nemško zveličavno „špraho“. Naj pogleda samo v Maribor, Ptuj ali Radgono, kateri mizar ima pač poleg nemškega tudi slovenski napis; nobeden ga nima in vendar tudi marsikateri goldinar zaslubi od zaničevanih Slovencev. Mizarju Pfeiferju pa gotovo nobeden Nemec ne da krajcarja zasluba in mu najbrž tudi ne bo, ker pri nas Nemcev ni. Proč toraj z nemškimi napisi! — Jeden, ki vse vidi.

Iz Stopere. (Zločinka), ki je napravil dne 8. oktobra 1904 v župnikovem sadonosniku na najlepših drevesih in brajdah nad 400 K veliko škodo, še c. kr. sodnija do sedaj ni našla, čeravno se nekateri s svojim govor-

jenjem in obnašanjem oblasti tako rekoč sami ponujajo.

Res čudno! Povsod se take hudobije natanko zasledujejo in se pride zločincem na sled, le v Stopercah, kjer se je zgodilo v teku 7 ali 8 let že več hudobji n. pr.: (poškodovale so se cerkvene orglje in cerkvena vrata na kor ob času sprememb orgljarske službe, po bili okna v župnikovi sobi in nametalo v nju debelo kamenje; lansko leto so se vzele polke raz faroške kuhinje, zanesle v strani in na kosce razbile, potem se je popipal na župnikovi njivi zeleni fižol, na to se je obelilo v župnikovem sadonosniku 17 najlepših žlahtnih dreses, ki so vse rodile, in se porezale brajde) — ostane vse — vse prikrito in vse lepo zaspri.

Če smo tudi v Stopercah in še pod Donačko goro, a na Turškem še pa vendar le nismo. —

Dobrni pri Celju. V srce se nam že smilijo redko nasejani možgani dobrnskih nemčurjev, ki se trudijo in trudijo, da bi stuhtali, kledo izmed nemčurčkov bi bil najvrednejši za županski stol. Sedaj se jasno vidi razloček med slovensko pametjo in poninočnostjo na eni strani ter med nemčursko neumnostjo in napihljenostjo na drugi strani. Pred tremi leti so se slovenski občinski odborniki po vrsti branili županske časti, danes pa nemčurji že komaj čakajo, kdo izmed njih da bo zanaprej župan. Tak počajte no! Vso skrb za to bomo prevzeli Slovenci, in če bo na Kitajskem kje zmanjkalo županov, bomo gotovo najprej priporočali dobrnske nemčurje. Sedaj res ne vemo, ali so naši nemčurji bolj neumni ali bolj naduti. Najbrž imajo vsega tega enako mero. Je pa res že smešno. Nikdo še ne ve, kedaj bodo volitve, in že barantajo nemčurji s svojimi „župani“ kakor jud s slabim blagom. Po naših mislih ne morejo biti ti župani velike vrednosti. Danes posadijo enega na konja, drugi dan ga vlečejo za noge in roke dol ter tiščijo drugega navzgor, da ga tretji dan vržejo na stran. Sicer je pa menda to tudi nekaj vredno, če je kedo v „mislih“ en dan župan. To veselje jim pa radi pustimo. K vsem nemčurskim „radi-županom“ sta se pridružila bojda še Nemec Auer in „tudi-Nemec“ Hasenbichl. Če je to res, bo velik križ zopet s temo. Auer je „Ober-lajtnant“ v penzionu, Hasenbichl pa štacunar. Pa kaka bosta ta župana! Auer mora po letu zgodaj biti v topliški pišarni, čeravno mu je v Gradeu v deželnem zboru bojda nek gospod očital, da večkrat „še le takrat zleze iz perja, ko gostje-topličarji gredo že iz kopeli“. Hasenbichl pa ima v svoji štacuni toliko dela, da niti za eno minuto na dan ni prost. S temo torej ni nič. Sicer se pa zdi, da gospodje ne vedo, kar ve med Slovenci vsak otrok, da je treba imeti za župana večino v občinskem odboru. Odbor pa ne pada iz nebes, ampak se voli. Za to je pa treba volilcev. Kakor pa vemo, so bili gospodje do sedaj vedno nasproti slovenskemu ljudstvu na Dobrni, zato si bo vsak volilci desetkrat premislil, predno bo dal svoj glas ljudem, kateri so po svojem mišljenju in delovanju v nasprotju s celo slovensko Dobrno. Za to pa le bolj ponižno! Slovenski volilci niso kakor na šnops navajeni nemčurski podrepniki, da bi poslušali na nemčursko komando, ampak možje, ki se ne bojijo groženj nemčurjev, pa tudi ne gredo na lim nemčurskim zvijačam. Ne zidajte torej gradov v zrak, zakaj, če prej ne, na dan volitve se vam gotovo poderejo na glave.

Arlica pri Ribnici. (Spominčica na dve sveži gomili.) Precej nam je minola zima vzela znancev, mnogo solz se je potočilo, ali od dveh gomil se ne moreme ločiti, da bi njiju ne ozaljšali z otočno cvetko — spominčico.

Tam doli v četrtem stolu v cerkvi v Ribnici ste dolga leta sedevali skupaj ob nedeljah dve blagi mamici, Mica Zabovnik p. d. Lipužnica in pa Mica Bobovnik p. d. Pušnica. Obe ste bili po stanu kmetici, ob enem pa vzor blage žene,

ljube matere, vrle gospodinje in kar je največ vredno, prave krščanske hišne matere. Ker so bile te čednosti pri njima tako enake, pridružile so se še druge slične okoljščine. Obe ste že več letbolehal skoraj na enaki bolezni, enako prenašali voljno križ, dokler ga njima konečno ni odvzel ljubi Bog, ko se je prepričal o njuni stanovitnosti, in to se je zgodilo zajedno v par mesecih.

Zadnje leto ste mamici vsled bolezni le z veliko težavo še prilezli v toliko priljubljeno jima cerkev. Posebno je jela hirati M. Zabovnik. Bolezen v prsih ji ni dala počitka po dnevu, še manj pa po noči. Posebno se ji je shujšalo po novem letu, ravno ko se je poslavljala od ljubljenih sinov, katerih eden je šel nazaj k vojakom, drugi kot dijak v šolo. Skoraj vsi so čutili ob slovesu, da bode ločitev za vselej. In res, par dni potem se ji je bolezen zopet močno shujšala. Toliko, da so jo še v zadnjih urah obiskale sestre, da je sprejela še sv. popotnico, je zaspala med molitvijo, katero je vedno izgovarjala: „Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas ob naši smrtni uri!“ Teh prošenj Mati nebeška gotovo ni preslišala in radi upamo, da ji je bila ob sodbi mogočna zaščitnica.

Zapustila je rajna potrtega moža in tri čvrste sinove. Od teh je eden gozdar v Gornjem gradu, drugi vodja pri pionirjih blizu Dunaja in tretji naddebuden sedmošolec v Celju. Bog jih srečno vodi do cilja sreče, za katerega jim je blaga mati toliko skrbela in delovala!

Kako je bila priljubljena pri rodbini in znancih, pokazal je obilen pogreb dne 7. januvarja, katerega se je udeležil tudi čez vse ljubljeni starosta rodbine Potočnikove, veleč. g. o. Maks Pivec iz Admonta. Slovo takrat od postelje in groba rajne, pokazalo je, kolika ljubezen vezala je to družino in rodbino, prej srečno in veselo, sedaj pa tako potro ...

Minilo je sedaj še le nekaj nad dva meseca, ko je smrtni angel potkal zopet, to pa na vrata Pušnikove hiše in odnesel seboj ljubo mater. Ta blaga duša je bila vdana vse življenje Bogu in kot gospodinja je mnogo storila v blagor svojih, moža, otrok in družine. Kolikokrat je ona urezala kruha in storila drugih dobrota za „božji lon“, ve le On, kateri ima napisana vsa dobra dela v bukvah življenja! Plačila za vse to pa ji Bog ni odločil veliko tukaj, kjer ji je poslal hudo bolezen, temuč prihranil ji je to tembolj za večnost! Saj pa je tudi ona dovrševala delo svojih zaslug udano s potrpljenjem, s katerim je bila v bolezni prava — mučenica. Najhujše v bolezni ji je bilo to, da radi bolezni ni mogla v cerkev. Zato je pa tembolj priganjala vso družino k maši in ko se je ta vrnila domov, izprševala o pridigi, kolikor si je kdo mogel zapomniti. Ali to ni bila gospodinja prav po vzoru slavnega Slomšeka?

Kako potprežljivo je nosila svojo bolezen, ve le On, ki jo je pokoril. Nič tožbe, nič godrnjanja! In ko je nastopil zadnji boj, zaklicala je še ganljivo: „O ljubi Jezus, sedaj me ne zapusti!“ nakar je v kratkem mirno zaspala. Ali si je mogoče še misliti lepše zadnje ure?

Tudi ta pogreb, dne 16. sušca, bil je jako ganljiv. Ko so čast. g. župnik govorili v cerkvi zadnje slovo, jokalo je skoraj vse. Enako tudi na pokopališču, kjer so solze moža, otrok, rejencev in priateljev v obilnej meri kazale ljubezen, hvaležnost in žalost za blago rajno.

Naj počivata obe dobri mamici v blagem miru!

Razne stvari.

Iz domaćih krajev.

Osebne vesti. Na mesto rudarskega nadkomisarja Salomonona, ki je prestavljen v Št. Pölten, pride v Celje rudarski nadkomisar Franc Aggermann pl. Bellenberg iz Brüixa na Češkem.

S pošte. G. Vincencu Zorko v Št. Andražu v Slov. gor. se je podelilo tamošnje mesto poštnega odpravitelja.

S sole. Okrajni šolski svet celjski je izrekel v svoji zadnji seji zahvalo g. Francu Friedrich, načelniku okr. šolskega sveta v Libojah, za ustanovitev tamošnje šolarske kuhinje, in tamošnjemu nadučitelju g. Jožefu Košeniu za otrokom podeljene obede.

Premembra posesti. Papirno tovarno v Jurkloštru je kupil jurklošterski graščak za 16.345 K.

Mariborske novice. V mestu, posebno v Graškem predmestju so se zadnji čas mnogile tativne. V več stanovanjih je bila ukrađena obleka, mleko, žemlje itd. Slednjič so vendar prišli na sled tatici. V Tegetthoffovi ulici so zapazili dne 24. t. m. neko žensko, kako se je hotela vtihotapiti v neko stanovanje. Predno pa je prišla policija, zbežala je ženska ter se skrila v Carnerijevi ulici v klet neke hiše. Tam so jo zasledili in prijeli. Ime ji je Marija Lōscher in je doma iz Gornještajerskega. — V Studencih pri Mariboru so v noči od 26. na 27. t. m. neznani zlikovci spustili voz, nabasan s posodo po cesti, ki pelje mimo cerkev sv. Jožefa proti Dravi. Ne le samo vsa posoda ampak tudi voz je močno poškodovan. Upamo, da bo orožništvo zasledilo storilce. — Pri mariborskem občinskem svetu se sedaj izdelujejo določbe, s katerimi bi se prepovedali slovenski napis i na prodajalnah. Od 24 tisoč prebivalcev so našteli v Mariboru čez 4000 Slovencev in vendar si upa mestni svet kršiti pravico tem 4000 Slovencem. Višje oblasti so dolžne ta nepostaven sklep preprečiti oziroma istega razveljaviti. — Kje da bo stal novi most, se sedaj še nič ne ve. Nekateri ga hočejo imeti od glavnega trga do Bergstrasse, drugi pa v nadaljevanje Vitrinjske ulice. V nadaljevanju Badgasse, kjer bi bil most najpripravnnejši in najcenejši, ker bi ne bilo treba na levem bregu Drave nič odkupiti, na desnem pa samo nekaj hiš, pa nočajo zdidati, ker bi s tem prišel „Narodni dom“ na prelep prostor. Naši Nemci ne privoščijo Slovencem niti ene ugodnosti. — V sredo, dne 29. t. m. popoldne se je vstrelil Otmar Koroschetz, sin trgovca. Ustrelil sé je v sence. Ker še ni bil takoj mrtev, prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je pa kmalu umrl.

Umrl je povsod dobro poznan in čisljan Janez Lopič, posestnik v Cirknici pri Št. Ilju v Slov. gor. Bil je vrl narodnjak! N. v. m. p.! — V Št. Ilju v Slov. gor. je umrl dne 27. t. m. gospa Marija Reppnig.

Iz Št. Ilja v Slovenskih goricah se nam poroča: Tudi pri nas so, kakor v Slatini, neznani zlikovci položili čez tir debela debla en kilometer od postaje. K sreči je pa poštni vlak do postaje samo tiščal debla in se ni zgodila torej nobena nesreča. Orožništvo je prijelo kočarska sina Franca in Jožefa Haupmann, ki sta oba na sumu, da sta to storila.

Št. Ilj v Slov. gor. Pretekli teden so orožniki nekega šolarja iz slavne nemške šole gonili nekaj časa po Šentilju, potem pa so ga odpeljali v Maribor in ga tam izročili okrožnemu sodišču. To je pač nadpolna mladina! In katero šolo obiskuje? Slavno nemško šolo! Žal, da so otroci nemške šole večinoma otroci slovenskih staršev. Sprejmejo jih radi v nemško šolo, samo da je večje število! Zato je nekdo prav rekel: „Če jim je samo za to, da imajo polne klopi, jim tudi jaz posodim — par telet, da jih tam privežjo, bo pa večje število.“ Imenitna misel! Ne naučijo se v nemški šoli itak otroci ne mnogo, samo da je večje število. Dela pa otrok, kar sam hoče, saj učitelja ne razume, kadar daje dobre nauke. Zato pa tudi zunaj šole ne zna brzati svojih strasti, če se tega ne nauči že v šoli, in tako mora kmalu vmes poseči žandar in sodnika. Slovenski staršev, ki ste bili dozdaj tako slepi, ali se vam še tudi zdaj ne bodo odprle oči! Vi ste pošteni, kakšni pa bodo vaši otroci, če hodijo v take

šole? Ne kopajte prezgodnjega groba sebi in svojim otrokom!

Sv. Peter pri Mariboru. Posestnik A. P. v Malečniku je prodal trgovcu K. v Maribor v soboto na praznik Marijinega Oznanjenja seno. K. pa ni mogel čakati in je še isti dan poslal po seno. Godrnjaje so mu morali domači pomagati pri nakladanju. Ni pa še bilo seno pri kupcu, že je začelo goreti pri posestniku P.

Tatvine v Dogošah. V Dogošah pri Mariboru so se začeli zadnji čas oglašati tatoi pri perutnini in pri žitu v kaščah. Minoli teden so prijeli tri tice, ki so te stvari odnali in sicer: Janeza Hazabent, Jožefa Pauko in Frica Auda iz Št. Miklavža.

V Št. Janžu na Dravskem polju razsajajo med otroci ošpice in škerlatica; umrlo je v kratkem času okoli 20 otrok, toda šolske oblasti vkljub temu ne zavirijo šole.

V Vitanju so zmagali pri obč. volitvah posilinenci. Za župana je bil izvoljen dr. Rud. Lautner, okr. zdravnik.

Pri Trbovljah so našli v četrtek, dne 23. t. m. v Savi priplavljen moško truplo. Sumi se, da je najdeni neki rudar, ki je izginil februarja v Zagorju.

Iz Moravec pri Mali Nedelji. Pri nas se začenja vesela spomlad. Imeli bi se je veseliti, toda pri nas v Novem vrhu je vse drugače. Orožniki so nam spravili same močne može pod ključ. Seme "Štajerca" močno klije. Kajti eden pristaš ga že od lanskega leta pridno zaliva v Mariboru in drugega so mu poslali ta mesec pomagat, tretji pa še mogoče pride.

Murska železnica izdaja samo nemške tiskovine na celi progi Radgona-Ljutomer. Ali res naši poslanci ne morejo opozoriti vlade in je s svojim uplivom prisiliti, da se ta krvica, ki se godi slovenskemu ljudstvu na Murskem polju, odpravi. Tega bi si Čehi ali Italijani nikdar ne pustili dopasti, železnica in njeni uradniki, seve po večini Nemci, so za nas, ne pa mi za nje. Muropoljci, kje je Vaš narodni ponos? Železnica, ki smo jo največ mi z našimi prispevki postavili, je dolžna in njeni uradniki nam dajati dvojezične tiskovine, drugače pa v boj, dokler se uradne krivice te vrste ne odpravijo.

V Žitnicah so zopet izvolili za občinskega predstojnika g. Jožeta Črnčeca in in to desetokrat. Torej je že čez 30 let v tej častni službi. Redka prikazen. Čast mu!

V Mezgovcih pri Moškanjih se je minole dni vršila volitev novega občinskega odbora, ter so bili izvoljeni v odbor sledeči možje: Jožef Cizerl, Mihael Čuš, Jakob Vesnjak, Franc Čuš, Martin Čuš, Simon Pukšič, Jožef Šešerko in Jakob Brenčič. Pri volitvi občinskega predstojnika bil je zopet izvoljen tako priljubljeni in obč. čislani Jožef Cizerl, a ker ta ni hotel več prevzeti tega bremena, bil je izvoljen Jakob Brenčič, sin znanega tovarnarja pri Ptui. Bivšemu predstojniku Jožefu Cizrlu izrekla se je posebna zahvala za njegov trud in požrtvovalnost, katero je imel v svojem šestletnem delovanju osobito pri stavbi krasne kapelice.

Ogenj. Zgorela je v noči 26. t. m. Ferenčeva viničarija v Krabonoškem vrhu. Viničarka je dobila prav hude opeklime.

Bela zastava je vihrala iz vranskega sodišča od sobote opoldne do 7. ure v nedeljo zvečer, v znamenje, da je bila v tem času jetnišnica brez prebivalcev.

Ukradena krava. V Lesičji vasi pri Poljčanah je bila ukradena posestniku Petru Podgoršeku v noči od 14. na 15. t. m. breja krava. Isto noč je nekdo njegovemu sosedu Juriju Robarju ukradel sena. Takrat se je še splošno sumilo, da je to storil eden in isti tat. Orožništvo se je posrečilo najti kravo blizu Slatine. Tat Stefan Strmsek iz Stanovskega je že zaprt.

Celjske novice. Umrl je dne 23. t. m. nemški trgovec Jožef Hasenbichl. — Minoli teden so hoteli prepeljati posestnico

Evo Podlešnik iz Brezja v tukajšnjo bolnišnico. Na potu pa je postal bolani vedno slabše. Blizu Gaberje je naslonila žena svojo glavo na rame svoje hčerke in zaprla oči. Hčerka je mislila, da spi, zato jo je lepo držala do bolnišnice, kjer je še le videla, da je ženica med potom umrla. Mrtvo truplo so prepeljali v mrtvašnico okoliškega pokopališča.

Talijo za rešitev življjenja je prejel Janez Zdovc, kmečki sin v Rifen-gozdu pri Laškem, v znesku 52 K 50 v., ker je dne 21. avgusta m. l. rešil na Psarjih iz Savinje Rozalijo Sevšek, ki se je že potapljala, čeravno je bil tudi sam v smrtni nevarnosti.

Kmetje in sadjarji, pridite si po cepiče! Gospod Anton Kolenc, trgovec v Celju ima veliko zalogo cepičev, jabolčnih in hruškovih. Vsakdo, kdor hoče kaj cepiti, se lahko oglaši pri g. Kolencu za cepiče in jih dobi, kolikor potrebujete, brezplačno.

Zakaj je vlada imenovala za cestne komisarje v celjskem okraju same Nemce? Zato, da ti nemški cestni komisarji jemljejo narodnim kmetom zaslужek pri vožnjah ter ga naklonijo takim, ki so, ali vsled zasluga postanejo "deutschfreundlich". To smo že v zadnjih dneh v več slučajih opazili. Doktor Schurbi je v svojem področju dal vožnje za ceste samim posilinencem. Tako vladni in nemški bratci — skupaj vozijo!

Iz Laškega. Ob priliki nabora dne 24. t. m. se je vnel med rudarji iz Trbovelj v gostilni Webra ljut boj z noži, česar posledica je bila par zlomljenih stolov, zdroljenih šip in precej ranjencev. Nekaj teh bojevitih fantov se je odpeljalo v zapor, nekaj težko ranjenih pa v bolnišnico.

V dobrniških toplicah je tudi v zimskem času marsikaj veseloga. Kar je pa veselo za druge ljudi, ni pa veselo za topliškega vrtnarja Pirtoscheka. Pravijo, da mu nedavno par dni ni dišalo jesti. Gospodinja na Božnikovem, ki je soseda toplic, dala mu je bojda požreti tako debelih, da je imel dovolj. Vzrok temu je bil, ker je Pirtoschek onemogočil pranje na prostoru, kjer se topliška topla voda izteka v potok. Pirtoschek se izgovarja na ravnatelja, pa čudno, da mu nihče ne verjame. Enoglasno mu je vsa Dobrna privoščila ploho, ki jo je moral prenesti. Sliši se, da se Pristoschekova zvezda pomika na zapad. Sicer se pa mislimo v kratkem baviti natančnejše s toplico.

Neprijaznost uradnikov proti kmetom. Temeljem § 19. tisk. zak. z dne 17. grudna 1862, št. 6 drž. zak. za leto 1863, sprejmite v Vaš gori imenovani list k poročilu v listu št. 11 z dne 16. sušca 1905 pod napisom: "Neprijaznost uradnikov proti kmetom" sledeči uradni popravek: Ni res, da je, ko je vstopil kmet dne 14. t. meseca v sobo št. 23–25 tukajšnjega okrajnega sodišča in hotel izraziti neko željo, — v prvi sobi sedeči uradnik začel kričati nanj in da kmeta niti poslušati ni hotel. Res je marveč, da je uradnik kmeta sicer najprej oposoril na to, da danes ni uradni dan; potem pa ko je kmet omenil, da ne utegne vselej priti, uradnik poizvedoval, kaj da kmet želi in da je uradnik na podlagi teh poizvedeb kmeta podučil, da zamora svojo zadevo opraviti ali pri zemljeniščem uradu ali pri kacem c. kr. notarju v Mariboru. — Predsedništvo c. kr. okrožnega sodišča v Mariboru dne 27. sušca 1905. — Perko.

Tako se dela z vinogradniki! Vinarski odsek državnega zborna priredi posvetovanje zaradi novih postav za vinogradnike. Za Štajersko pa je poklican kot izvedenec k temu posvetovanju samo mariborski meščan in trgovec z vinom Karl Pfrimer! Kako bo ta zastopal koristi vinogradnikov, si lahko mislimo.

"V boj proti alkoholni kugii" je naslov majhni brošurici, katero je prestavil iz nemščine g. A. Ogorlec, načitelj pri Sv. Barbari v Halozah. Brošurico ima v zalogi pisatelj.

Pomladanske orožne vaje odpovedane so pri naslednjih vojnih oddelkih vsled ukaza vojnega ministerstva in sicer bi se morale vršiti za rezerviste bosniškega polka št. 2 (Gradec), lovskih bataljonov št. 5 (Trbiž), št. 17 (Judenburg), št. 21 (Bruck ob Muri) in št. 29 (Gradiška) od 15.—27. maja t. l.; dalje za nadomestne rezerviste navedenih bataljonov v istem času; — končno vaje dragonskega polka št. 4 in huzarskega polka št. 6 — vsi določeni 3 termini: 1. maja, 15. maja in 29. maja. Za druga krdela določene vaje ostanejo v veljavni. Povod omenjeni odpovedi vaj v ukazu ni naveden. — Tudi ni določen kak drug čas.

Slovenska Šolska Matica v Ljubljani je začela razposiljati svoje letos izdane knjige. Udjde dobitjo sledeče knjige: Pedagoški letopis, IV. zvezek, uredila H. Schreiner in dr. Jos. Tominšek; Učne slike k ljudskošolskim berilom, drugi del, II. snopič, uredila H. Schreiner in dr. J. Bezjak; Realna knjižnica, I. del, IV. snopič, zgodovinska učna snov za ljudske šole, opisuje prof. J. Apih.

Poljedelska razstava se vrši vsako leto v kraljevem zverinjaku v Pragi. Letos se udeležijo te razstave tudi Hrvati. Posreduje češki trgovski muzej, ki je prepustil za hrvatske razstavne predmete dve sobi. Hrvatski listi z odreševljenjem pozdravljajo stik bratovih narodov na gospodarskem polju.

Kako se od sedaj naprej list naroča? Od sedaj naprej ne bo treba naročnikom več pisati poštnih nakaznic, ako bodo posiljali naročnino za naše liste. Treba je iti samo na pošto, tam oddati naročnino za celo leto, pol leta ali četrt leta in poštnino 10 v., povesti uradniku, ta in ta list želim dobivati, tukaj plačam naročnino za ta in ta čas, nato da uradnik potrdilo za vplačano svoto in list je naročen. Seveda se lahko pošije naročnina tudi kakor do sedaj po poštni nakaznici.

Društvena poročila.

Studenice pri Poljčanah. V zadnji številki "Slovenskega Gospodarja" je naznанено za prihodnjo nedeljo podučno predavanje, a se bo vršilo šele drugo nedeljo, dne 9. aprila po jutranjem sv. opravilu.

Stara cesta. Pri nas na Stari cesti vrlo napreduje pevsko društvo pod vodstvom g. nadučitelja I. Tomažiča. Prav iskreno se mu zahvaljujemo za njegov trud, katerega ima z nami. Bog daj, da bi nas še mnoga leta podučeval lepih pesmic.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 25. sušca po večernicah je zborovala "Dekliška zveza"; na vzporednu je bilo žensko vprašanje in raznosterost. — Dne 26. sušca po večernicah je imela shod "Mladeniška zveza"; govorilo se je "o avstrijski ustavi (ministrstvih, delegacijah, o pragmatički sankciji in o avstroogrski pogodbi 1. 1867)" ter o predmetu: "Redilna in zdravilna moč medu."

Ljutomerska kmetijska podružnica. Na zborovanju c. kr. štajerske kmetijske družbe v Gradcu dne 24. marca je predlagal odpoljanec Mursa v imenu ljutomerske podružnice, naj se izberejo pošteni posestniki ter se jim izposluje deželna in državna podpora za manjše trsnice in uzorne vinograde, iz katerih bi se za določene cene oddalo trsje deželi in državi, ker njenim zavodom večkrat zmanjka trsja in ne morejo ugoditi vsem naročilom. Nemški poslanec Malik je zopet pokazal svojo ljubezen do Slovencev ter govoril proti predlogu slovenskega zastopnika. Toda družba je pritrnila Mursovemu predlogu.

Iz Škal pri Velenju. Dne 26. marca ob 3. uri popoldan vršilo se je pri nas dobro obiskovalo predavanje g. potovalnega učitelja Goričana o umnem gospodarstvu. Povdarjal se je zlasti potreba stanovske zavesti med kmetskim ljudstvom. Naj bi že zginila tista brezbržnost in pa nevednost, ki sta glavni oviri napredka. Kot vzroki propada kmetskega stanu so se navajali: Poleg pomanjkanja strokovne izobrazbe in strokovne solidarnosti sedanji davčni sistem, vsled katerega le posestnike zadevajo občinske, okrajne in deželne donlade, dočim jih ne pla-

čujeta ni bogataš, ni uradnik; nadalje to, da je sinovi za previsoko ceno prevzemajo od očetov posestva; pri določitvi desetka se ne gleda, ali ni posestvo že obremenjeno z dolgovi; tudi to, da si kmetje brez nujne potrebe in nepremišljeno izposojo na svojo posest visoke kapitalije ter zakopljejo tako vedno globlje v dolgove, je vzrok propada. Velik naroden greh je slednjič zapravljenost, zlasti pijačevanje. Glavne panoge gospodarstva, ki se izplačajo dandanes, so sadjarstvo, vinarstvo in živinoreja. Sadi se naj malo, a dobrih vrst, ravnotako se naj redi le malo glav živine, a te dobro zlasti v prvem letu Zemljišča naj se racionelno obdelujejo; kdor na malem zmora dosti pridelati, tisti sme biti ponosen, ne pa kdor ima obširno in slabo obdelano posestvo. Ker mislim, da bode bralce "Slov. Gospodarja" te misli zanimale, zato jih tukaj priobčujem. Naše bralno društvo že šteje nad 60 rednih članov, ki pridno bodijo prebirat ob nedeljah same dobre liste: Slovenec, Slov. Gospodar, Domovino, Domoljub, Cvetje, Glasnik, Bogoljub, Kmetovalec, Narodni Gospodar. Novi list, Družinski priatelj, Vrtec, Dom in Svet i. dr. Tudi knjižnica se širi; vsi, ki jim je mar prava ljudska izobrazba, se prosijo, da podpirajo društvo ali gmotno, ali pa s časopisi in knjigami. Česar pa še pogrešamo v šaleški dolini, je mladinska organizacija. Vse spi, toda o tem kaj drugekrati!

Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali Mohorjani v Ribnici na Poh. 5 K 60 v.

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenke 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9'60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5'60. 85 48-7

BENEDIKT HERTL,

posest graščine Golič pri Konjicah, Štajersko. — Zaloga pri Aloju Quandestu v Mariboru, Gosposka ulica.

B. Talento,
prodajalna drv in premoga
Maribor, Mellingerstrasse 12

se priporoča. Naročila se tudi sprejemajo v trgovinah J. Janšek, F. Hartinger, C. Weingerl v Tegetthoffovi ulici, M. Berdajs, Sofijni trg, Filiala Weigert Bismarkova ulica in v hočki mlekarji Sammerlingova ulica. 62 26-5

Poziv.

A 26/5

Posestnica **Marija Kašnik**, po domače **Smolčnik** v Podgorju pri Slovenjgradcu, ki je umrla dne 11. decembra 1904, je zapustila v oporoki tistim, katerim je bila botra pri birmi ali pa pri krstu, 1600 K.

Ker pa niso znani imena in bivališče vseh tistih, ki imajo na to volilo pravico, ne možu rajne in ne drugim sorodnikom, se pozivljajo vsi tisti, katerim je bila rajna botra pri krstu ali birmi, da se oglasijo do 1. julija 1905 pri podpisanim ter prinesejo seboj dotična dokazila.

C. kr. notarijat v Slovenjgradcu, dne 19. marca 1905,

Dr. J. Tomšek,
c. kr. notar in sodnijski komisar.

237 3-1

Alojzij Pinter,

trgovec v Slov. Bistrici 207 5-3

priporoča celemu okraju svojo vedno novo lepo zalogo vsakovrstnega blaga. Za sponladni čas vsake vrste poljskih in vrtnih semen, posebno pravo, čisto, zanesljivo deteljno seme, seme za oves itd. Veliko se proda Bartelnovskega prašeka za poklajo živini, svinjam in konjem.

Kupim vse poljske pridelke ter druge reči.

Društvena naznanila.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo, dne 2. aprila po večernicah zboruje v šoli "Mladeniška zveza". Na vzporednu so govorji: o zemljiški knjigi, o avstrijskem ustavi (pogodbam z Ogrsko, delegacije, zadeve), o zdravilni in redilni moči medij i. dr.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Pri nas je splošna navauda, da se na velikonočni pondeljek stari in mladi vprašujejo: Prijatelj, kam gremo danes? Za odgovor se ti vsak prav možato odreže, v "Emavs". Ta dan gre se na razne kraje v gostilne popivat, kjer pa navadno najti dušne zabave. Naša mladina bralnega društva pa hoče vsem, ki imajo voljo letos romati v trg Emavs prirediti ondi prav poštano zabavo. Naše bralno društvo priredi toraj dne 24. aprila, to je na velikonočni pondeljek veselico z gledališko predstavo: "Požigalčeva hči". Natančni vzprimo objavimo pozneje. Torej, k sv. Jurju na velikonočni pondeljek!

Učit. društvo za ptujski okraj zboruje v četrtek dne 6. aprila t. l. po naslednjem dnevnem redu: 1. Zapisnik. 2. O najnovejšem slov. pesništvu. Predavatelj g. dr. Komljanec. 3. Razgovor o referatih a) in b) letosnjih uradnih konferenca. 4. Društvena poročila in nasveti. 5. Posvetovanje o delegatih k deželnim učit. konferenca. 6. Razgovor o zelo zanimivih točkah ljubenskega učit. društva! Začetek ob 1/2 10. uri dopoldne, ker g. predavatelj pozneje nima časa. K prav obilni udeležbi vabi J. Kopić, t. č. predsednik.

Listnica uredništva Luče. Na napade, ki so se pred dobro enim mesecem zvršili, odgovarjati, se nam zdi vendar malo prepozno. Brez zamere! — Gornji Kamensčak. Nič ni treba plačati. Pozdravljeni! — Vitanje in Velenje: Zaradi pomanjkanja prostora takrat ni bilo mogoče!

Loterijske številke.

Gradec 24. marca: 83 1 79 47 42
Dunaj 24. marca: 69 90 61 28 27

Tržne cene

v Mariboru od 15. do 25. marca 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		20	—	20	80
rž	15	60	16	40	
ječmen	16	20	17	—	
oves	16	—	16	80	
koruza	17	20	18	—	
proso	19	50	20	50	
ajda	16	60	17	20	
seno	5	—	5	60	
slama	3	60	5	80	
		1 kg			
fižola		—	22	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	40	—	64
krompir		—	—	—	9
sir		—	34	—	72
surovo maslo	2	20	2	80	
maslo	1	10	2	40	
šapeh	1	32	1	40	
zelje, kislo	—	24	—	32	
repa, kisla	—	20	—	24	
		1 lit.			
mleko		—	20	—	22
sметana, sladka		—	40	—	48
"		—	60	—	70
		100	glav	—	—
zelje		—	—	—	—
		1 kom.		—	—
jaje		—	5	—	—

ZAHVALA.

O priliku smrti našega prerano umrlega soproga in strica ozir. očeta-reditelja, gospoda

Andreja Golob

trgovca in posestnika,

nam je došlo od vseh strani toliko pojavov sočutja, da nam ni mogče vsakega posebej dostoju zahvaliti na tem človekoljubnem činu, ki nam olajšuje prenašati pretežki udarec.

Izrekamo torej tem potom najprisrčnejšo zahvalo prečastiti duhovščini, ki se je velečastnega pogreba v tolikem številu udeležila, zlasti preč. gg. dekanu Verku in župniku Prešernu, sodn. svetn. g. Gelingsheimu in g. sodn. prist. dr. Šribarju iz Kozjega, občinskim odbornikom, ki so nesli svojega rajnega tovariša k večnemu počitku, učiteljstvu z šolsko mladino, požarni l. b. rajhenburški, pevskemu zboru in vsem, ki so nepozabnega nam pokojnika spremili na njega zadnji zemeljski poti!

Koprivnica, 15. marca 1905.

233 1-1

Žalujoči ostali.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želoděních bolezni, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduh, bolečine in krča, pospešujejo in zboljujejo prebavo, čistijo kri in čревa. Preženo velike in male glistete vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehljenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezah ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobenem meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanaestorica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto: 1 duoat (12 steklenic) 4 K. { 4 duoate (48 steklenic) 14-60 K. 2 duoata (24 steklenic) 8 K. { 5 duoatov (60 steklen.) 17-— K. 3 ducate (36 steklenic) 11 K. }

Inam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretincič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opštar; Zofija Vukelić, sivilja; Josip Seljančić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 20-13

Zdravje je največje bogastvo!

Vsaka beseda
stane 2 vin.
Najmanja objava
45 vin.

MALA OZNANILA

• • • • • Vsaka beseda stane 2 vin. • • • • •

Vsaka beseda
stane 2 vin.
Večkratna objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilu. Pri vprašanjih na upravnosti se mora pridejati znamka za odgovor.

Prodaja se.

Stampilje iz kavčuka, model za predtiskarje izdeluje po ceni Karol Karner, zlator in graver v Mariboru, gospodarska ulica št. 15. 426 51-40

Zeljno seme (kaps) zanesljivo kajivo edino pravega Kašeljskega zelja, katero naredi lepe, trde glave ter roditi v vsaki zemlji. Prodaja dokler je kaj zaloge; navadno žlico (20 gr) za 80 vin. poštine prost, Ign. Mercina, posestnik in trgovec v Zgornjem Kašlu, p. Zalog, Kranjsko. Pri manjših naročilih sprejemajo se tudi pisemske znamke. Na naročila brez denarja se ne ozira. 803 18-17

Lepa hiša nova, s 6 sobami, 1 kuhinjo, 3 kleti, oddaljena kakih 40 korakov od župnijske cerkve na deželi se proda. V njej je dobra trgovina in krčma, zraven nekaj njive in hlev. Cena 6900 K. Kje pove upravnštvo. 175 10-4

Cepljene trte na Portalis in sicer: laški rilček, silvaner, traminer, šipon, burgunder beli, mali rilček, kraljevina in žlahtnina. Vse trte še so v trsnici, dobro zagnjene, najboljše kakovosti, prodaja I. vrste 100 kom. po 15 K, II. vrste po 8 K. Ivan Čuš, župan in posest, trsnice v Hlaponcih, pošta Juršinci p. Ptuj. 176 6-4

Lepo posestvo, tri četrti ure od Maribora v Razvjanju blizu šole in bližu cerkve, je novo zidana hiša, zidan hlev za krave, nov skedenj, lepe brajde, mlad sadonosnik, dve njivi, en travnik, vse v lepem stanu, se po ceni proda. Več se izve pri gospodu Martin Pukl, občinskem predstojniku v Razvjanju. 213 3-3

Dobrodoča pekarija z vsem k pekariji spadajočim orodjem se zavoljo družinskih razmer proda. Več pove Janez Ševeder, gostilničar, Tezno št. 99, Maribor. 201 3-3

Gostilna s hišo, 7 stanovanji, vrtom in lepim sadonosnikom, s popolno koncesijo, tabaktrafiko, na lepem kraju, tri minute od mesta Maribor, se zavijo družinskih razmer po ceni proda. Sodi tudi za mesarijo in malo trgovino. Več pove iz prijaznosti Janez Ševeder, gostilničar, Tezno št. 99, Maribor. 202 3-3

Lepa hiša s poljem vred ali brez polja, lep vrt, gospodarsko poslopje, se proda. Več pove Janez Levart, Maribor, Gaswerkstrasse 19. 200 3-3

Hiša z gostilno, prodajo tobaka in špecerijsko trgovino se takoj proda ali da v najem. Vpraša se naj: Poberška cesta 46, Maribor. 198 3-3

Naznanilo. Sedaj se pri A. Strableku, trgovcu v Mariboru, glavni trg št. 20, pri "Angelju" vsakovrstno, sveže modno blago cenejše prodaja kakor pri vsaki prodaji. 203 3-3

Vinogradniki pozor! Imam 15 tisoč cepljene trsja, cepleno na Portalis, šipon rumeni, rizling laški, žlahtnina bela in rdeča, burgunder beli, lepo zaraščene in vkoreninjene prodan 100 komadov 10 K, pri večjem odvetzaju še cenejje Franc Erhartič, trtorejec, občina Zagorec, pošta Juršinci. 220 3-2

Cepljene trte na portalis in sicer laški rizling, silvaner, šipon, žlahtnina, mali rizling, muškat, so debro zaraščeni in vkoreninjene prodan 100 komadov 10 K I. vrste. Anton Krajnc, Juršinci pri Ptuju. 231 2-2

Lepa družinska hiša z velikim vrtom se proda. Hiša je posebno primerna za mesarijo in gostilno. Naslov pri upravnosti. 174 2-2

Lepa zidana hiša se proda v Studencih pri Mariboru, 10 minut od Jožefove cerkve s štirimi stanovanji, rodotvorno njivo 1/4 oral, mesečna najemnina 45 K; vpraša se pri Francu Čerič, posestniku v Studencih. 230 5-2

Vinograd blizu 4 orale, s sadonosnim kom, njivo, zidano z opeko krito hišo, veliko stiskalnico, 2 sobama in 2 kletima je na prodaj na Spodnjem Illapiju pri Sv. Jakobu v Slov. gor. Cena 1200 fl. Natančneji pogoji se izvejo pri Antonu Zemliču v Murščaku pošta Radenci. 229 3-2

Lepa hiša s stanovanji, vodovodom in studencem, velika klet, vrt, svinjski hlevi, se takoj po ceni proda. Naplačila je treba 2000 K. Hiša nese mesečno 64 K. Naslov: Likovski Terezija, Koroška ulica št. 106. 228 3-2

Hiša št. 137 v Studencih pri Mariboru v bližini cerkve sv. Jožefa in sole se proda. Hiša ima 4 stanovanja. 100 10-6

Vinogradniki pozor! Naznanjam, da imam za letošnjo spomad veliko množino na suho cepljene trt na prodajo, cepljene na Rip. portalis in Solonis, večinoma iz lastnih ključic, zato zamoren naceneje prodajati in sicer; Sylvanec, Ruleodec, Burgundec beli, Nemški rizlec po 14 K 100 kom. I. vrste, Laški rizling in Šipon pa po 13 K 100 kom. I. vrste. II. vrste od vseh imenovanih sort pa po 7 K 100 kom. Imam tudi več tisoč izvrstno lepih, dobro vkoreninjenih divjakov Rip. portalis po 1 K 100 kom. Vse trte so dobro vkoreninjene in lepo zaraščene. Tudi ključic več tisoč I. vrsta 12 K. 1000 kom. II. za vlaganje 2 K 1000 kom. prodaja se, dokler bo kaj zaloge. Trte se pošljajo le v od trsne uši okužene kraje. Vzorci se pošljajo na zahtevanje na ogled, franko. Janez Šegula, veleposestnik v Hlaponcih p. Juršinci pri Ptuju. 239 3-1

Hiša s 4 sobami, kuhinja, 2 kleti, kovačnica, konjski, krovji in svinjski hlevi, vse v dobrem stanu, domač studenec; tudi lep hišni in sadonosni vrt se proda. Več se zve pri lastnici Ivani Ferk v Kamnici hiš št. 23, pošta Maribor. 234 2-1

Hiša z enim nadstropjem, kjer je že stara gostilna, z velikim hlevom in s krasnim skladitšem za trgovino, z vrtnim salonom in z dvema vrtoma, ob okrajni cesti in ravno zunaj trga, pa še vendar pod tržko občino se proda nekje na Spod. Štajerskem. Naslov pove upravnštvo. 238 3-1

Nadstropje visoka hiša, ležeča v sredini trga Sv. Trojice v Slov. gor. in v bližini romarske cerkve, v kateri se že od starodavnih časov gostilničarsi in mesarski obrt izvršuje, jo radi bolezni posestnika pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji iz proste roke na prodaj. K hramu sliši nekaj polja in velika ter dobra ledena. Natančneje se izve pri posestniku Alojziju Ferk, gostilničarju in mesarju pri Sv. Trojici v Slov. gor. 235 2-1

Vinogradniki pozor! Imam 15 tisoč cepljene trsja, cepleno na Portalis, šipon rumeni, rizling laški, žlahtnina bela in rdeča, burgunder beli, lepo zaraščene in vkoreninjene prodan 100 komadov 10 K, pri večjem odvetzaju še cenejje Franc Erhartič, trtorejec, občina Zagorec, pošta Juršinci. 220 3-2

Cepljene trte na portalis in sicer laški rizling, silvaner, šipon, žlahtnina, mali rizling, muškat, so debro zaraščeni in vkoreninjene prodan 100 komadov 10 K I. vrste. Anton Krajnc, Juršinci pri Ptuju. 231 2-2

Lepa družinska hiša z velikim vrtom se proda. Hiša je posebno primerna za mesarijo in gostilno. Naslov pri upravnosti. 174 2-2

Lepo posestvo oddaljeno 1 uro od Mislinje na prijaznem kraju se proda za 10.500 K. Posestvo je rodotvorno in meri 159 oralov. Zraven je tudi 3878 dreves smrekovega, hojkovega in borovega lesa in 300 dreves jamovega, jasevnega, javorjeva in bukovega lesa. Več pove posest. Anton Oršej po domače Pačnik v Tosten vrhu št. 28 pošta Mislinje pri Slovenjem Gracu. 243 1-1

Konj, belec, dobro izučen in krotek, 15 visok, 4 1/2 let star, s črno grivo in dolgim črnim repom, se proda ali pa zamenja s težkim konjem. Naslov: Popič, Kamnica št. 16. Maribor. 242 2-1

Lepa prilika za vpokojenega duhovnika! V prijaznem kraju Savinjske doline, tik župnijske cerkve in železniške postaje je na prodaj lepa nadstropna hiša z lepim vrtom, katera je vsled bližine cerkve, lepi legi in zdravem kraj posebno prikladna kakemu vpokojenemu duhovniku. Cena je 3300 gld. Od te svote je izplačati 1500 gld., drugo se lahko obrestuje. Kdor hoče natančneje pozvedeti naj vpraša pod šifro: "Lepa prilika" 27. poste restante. Ročišča vas na Paki (Rietzendorf). 247 3-1

2000 cepljene trt na podlagi Portalis, dobro ukoreninjene in zaraščene, vzgojene v hladnem podnebju, sortirani laški rizling, zeleni veltlinec, rudečo žlahtnino, belo žlahtnino, rulandec in španjol ima na prodaj Makso Glaser, posestnik v Janževem vrhu, pošta Selinca ob Dravi, 100 kom. I. vrste po 16 K, II. po 8 K. 246 3-1

Lepo posestvo se odda v Nedelišču polek ceste, novozidani hram, velik vrt, 1 oral njiv. Cena 2300 gld. Štefan Kovač, broj 202 v Čakovcu. 250 2-1

Kupi se.

Jabolka kupuje vsako množino kakor tudi vsako vrsto. Ponudbe na Anton Reja, trgovec v Ptuju. 251 2-1

Proste službe.

Oženjen šefer išče službo, razume poljedelstvo, živinorejo, lesno kupcijo in vinarstvo. Nastopi službo sam ali z ženo. Naslov pove upravnštvo. 173 4-4

Mesarski učence se takoj sprejme. Kje, pove Franc Čerič, posestnik v Studencih pri Mariboru. 192 5-4

Mlad oženjen ekonom išče službo v vinogradstvu, sadjarstvu ali poljedelstvu. Nastop službe precej. Naslov pri uprav. 199 3-3

Pet učencev sprejme takoj tovarna za izdelovanje poljedelskih strojev Jožeta Pfeiferja v Hočah pri Mariboru. 206 3-3

Ključavničarski pomočnik se išče; isti mora biti popolnoma več v izdelovanju kakor tudi s popravili vsakovrstnih tehnic (vag), mora biti tudi trezen in zanesljiv. Delo trajno, plača po dogovoru. Ivan Rebek, ključ. mojster. Celje, Poljske ulice št. 14. 204 3-3

Uradnik z dobrimi spričevali išče primerne službe. Pisati zna tudi s strojem. Naslov naj se pošlje uredništvo. 225 2-2

Služba organista se na Gomilskem takoj odda. Več cerkv. predstojništvo na Gomilskem. 222 2-2

Mlad oženjen ekonom išče službo v vinogradstvu, sadjarstvu ali poljedelstvu. Nastop službe precej. Pisma pod "ekonom" na upravnštvo. 199 3-2

Učenka, zmožna slovenščine in nemščine se sprejme v uk v trgovini z mašanim blagom K Zamolo, Fram. 241 1-1

Službo organista brez mežnarije išče mlad izučen cecilijanec, ki je dovršil tudi dva gimnazijalska razreda. Je zmožen voditi pevske zvore. Naslov pove upravnštvo. 240 3-1

Razno.

Izjava. Obžalujem in preklicem vse, kar sem dne 26. marca t. l. v Krajnčevi krčmi v Št. Jurji v Slov. gor. o učiteljstvu govoril in se zahvaljujem slavn učiteljstvu šentjurškemu, da mi je odpustilo in tožbo umaknilo. J. Rebernik. 252 1-1

Kovači pozor!

Iščem kovača, kateri zna dobro konje podkovati, in težke vozove okovati itd. mors imeti močnega pomagača; kovačija se da v najem, ali pa mesečna plača po dogovoru, kovač, kateri ima kaj svojega kovačkega orodja, ima prednost. Nastop je takoj. Naslov: Janez Švetec, posestnik in gostilničar Lubečno, pošta Celje. 249 3-1

Sestero
velikonočnih pesmi

182 5-4
za mešane glasove. Uglasbil Ivan Ocvirk. Cena part. in 4 glasom **1 K 50 v.** posamni glasi po 10 v. Dobi se še tudi od tega skladatelja **Petero mašnih pesmi** za mešane glasove. Part. in 4 glasi **1 K 50 v.** — Založil skladatelj pri Sv. Juriju ob juž. žel.

C. kr. vzajemna zavarovalnica proti ognju v Gradcu.

N a z n a n i l o.

V smislu § 92 pravil bode **redno letno zborovanje**

v ponedeljek, dne 8. majnika 1905

ob 10. uri dopoludne, v dvorani zavarovalnice, gosposke ulice štev. 18/20 v Gradeu.

To se v smislu § 94 pravil, zraven osebno povabljenim, vsem zastopnim društvenim odposlanikom in p. n. gg. društvenikom s tem pristavkom naznani, da je za nje v smislu § 99 pravil posvetovanje javno in se posvetuje le o posebnih točkah vsled zborovega sklepa v tajnih sejah.

Dnevni red: I. Poročilo o volitvi društvenih odposlancev za šestletno dobo 1905—1911. II. Računsko poročilo in računski sklep za 76. upravno leto 1904. III. Poročilo računskih pregledovalcev o pregledovanju in stanju letnega računa za l. 1904. IV. Proračun za upravno leto 1905. V. Poročilo o korakih, katere je storil upravni svet za nakup hiše št. 22 v Sackstrasse v Gradcu in tozadevni predlog. VI. Dopolnilna volitev v upravni svet za člane, ki se izločijo po pravilih. VII. Volitev treh računskih pregledovalcev in jednega namestnika.

V GRADCU, dne 1. aprila 1905.

252 1—1

Upravni svet.

Semenje!	Najboljša	Semenje!
vrtna, poljska in gozdna semena, ki zanesljivo klijejo, priporoča znana trgovina s semenom	188 6—3	
M. Berdajs	v Mariboru	
Semenje!	na Zofijinem trgu.	Semenje!

Kmetijsko društvo pri Sv. Emi, kakor tudi posojilno in hranilno društvo imata dne **2. aprila 1905**, popoldan ob 4. uri v prostorih kmetijskega društva svoj

redni občni zbor.

Na dnevnem redu bode: 1. Predložitev računskega zaključka za leto 1904. 2. Volitev načelnika. 3. Volitev načelstva. 4. Volitev nadzorstva. 5. Volitev razsodišča. 6. Razni predlogi. 7. Slučajnosti.

236 1—1

VABILO k

rednemu občnemu zboru

hranilnice in posojilnice v Smartnu na Paki registrirana zadruga z neomejeno zavezo **v nedeljo, dne 9. aprila** ob 2. uri popoldan v občinski pisarni v Smartnu na Paki. Ako ne pride ob 2. uri sklepčno število udov bo ob 3. uri popoldan ravno tisti dan drugi občni zbor, pri kateremu se bode pri vsakemu številu udov sklepalno

Dnevni red: 1. Potrjenje letnega računa za l. 1904. 2. Prememba pravil. 3. Izvolitev načelstva in nadzorništva. 4. Predlogi in slučajnosti.

248 1—1

M. Pirtšek, načelnik.

Velika iznajdba!

Nobenega smrada več v pisoarjih in straničih! Isti izgledajo snažno pri porab „Kragl-Waterloos Urinöl“.

Od izvedencev priznan izdelek za mazanje pisoarjev in stranič. Prodajo ima samo Alojz Jožef Riha, uradno konces. zavod za vpeljavanje plina, in vodo-voda, stavbinski in orientalni in galerijski klep par v Mariboru, Koroška cesta št. 14. Priporoča se tudi v izdelovanju vseh v njegovo stroku spadajočih del.

Priznan specijalist za napravo kopališčnih sob, klozetov, pisoarjev, za vpeljavo plina (acitelin) in leseno-cementnih streh. Vsa instalacijska in kleparska popravila točno in po ceni.

227 6—2

Proračuni in odgovori brezplačno.

Boštjanska grajščina pri Radni na Kranjskem nasproti postaje Sevnice pri Zidanem mostu bode dne **6. aprila** letos ob 10. uri dopoldne prodajala na očitni dražbi 40 glav goveje živine kakor bika, krave, vole in mlado živino, 1 konja, ž velika merjasca čiste jorkširske pasme in 3 velike breje svinje. Za odprodati ima grajščina tudi še dosti krompirja, repe in pese.

253 1—1

Alojzij Pinter

trgovec v Slov. Bistrici 136 10—5

priporoča celemu okraju svojo vedno novo lepo zalogo vsakovrstnega blaga. Za spomladni čas vsake vrste poljskih semen, posebno pravo, disto, zanesljivo deteljno seme, seme za oves itd. Veliko se proda Bartel-novega prašeka za poklajo živini, svinjam in konjem.

Kupim poljske pridelke in vse druge reči.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

Narodni dom

Narodni dom

721 12—5

neomejene visokosti, ima sedaj čez ● štiri milijone kron ● hranilnih vlog.

Hranilnica posluje s strankami vsak torek

in petek dopoldne, za druga opravila pa je uradnica odprta vsaki dan ob uavadnih urah. — Hranilne vlove obrestuje po 4% in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem tako, da dobe isti popolnoma nad 4% obresti. — Izposojuje pa od dne 1. prosenca 1905 na zemljiško varnost po 4 3/4 odstotkov, občinam in korporacijam navedenih 5 okrajev pa po 4 1/2 odstotkov obresti.